

Doświadczeni naukowcy z grantami od NCN

Narodowe Centrum Nauki rozstrzygnęło niedawno kolejny konkurs (ogłoszony 15 czerwca 2011 roku): dla doświadczonych naukowców na finansowanie projektów badawczych mających na celu prowadzenie pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe. Spośród niemal pięciuset złożonych propozycji wybrano projekty 59 naukowców, którzy zrealizują badania o wartości ponad 137 milionów złotych.

W konkursie, zwanym obecnie MAESTRO, mogli brać udział naukowcy, którzy posiadają co najmniej stopień naukowy doktora i w ciągu dziesięciu lat przed rokiem złożenia wniosku opublikowali co najmniej pięć publikacji w renomowanych czasopismach naukowych polskich lub zagranicznych, kierowali realizacją projektów badawczych oraz spełniają co najmniej trzy spośród kryteriów dodatkowych. Wśród tych kryteriów znajdują się m.in. udział w Komitecie Naukowym przynajmniej jednej uznanej konferencji międzynarodowej, publikacja co najmniej jednej monografii, wygłoszenie prezentacji na uznanych konferencjach międzynarodowych, zdobycie międzynarodowej nagrody lub wyróżnienia, udział w pracach uznanych stowarzyszeń, międzynarodowych organizacji naukowych lub akademii lub też inne istotne osiągnięcia w nauce. W konkursie mogli brać udział również badacze z doświadczeniem w działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki, którzy są autorami dzieł artystycznych o międzynarodowym znaczeniu lub istotnych dla kultury polskiej oraz brali aktywny udział w międzynarodowych wystawach, festiwalach, wydarzeniach artystycznych, plastycznych, muzycznych, teatralnych i filmowych.

Konkurs dla doświadczonych naukowców to konkurs wyjątkowy. Warunki, jakie musi spełniać wnioskodawca i jego projekt są najbardziej restrykcyjne spośród wszystkich konkursów NCN. Aby je spełnić, potrzeba wielu lat intensywnej pracy badawczej, potwierdzonej osiągnięciami na arenie międzynarodowej. Jednak warto próbować. Badacze, których projekty zostaną najlepiej ocenione mogą liczyć na wysokie finansowanie: granty przyznawane w ramach MAESTRO wynoszą od 1 do 3 milionów złotych i pozwalają na realizację najbardziej ambitnych projektów na światowym poziomie. Biorąc pod uwagę wysokość finansowania, nie dziwi wymaganie wcześniejszego kierowania projektami badawczymi. Da to gwarancję efektywnego gospodarowania znacznymi funduszami.

W ramach rozstrzygniętego konkursu do Narodowego Centrum Nauki wpłynęło 488 wniosków. Każdy z nich był oceniany w dwuetapowym procesie oceny wniosków. W pierwszym etapie wnioski analizowało dwóch naukowców będących członkami Zespołów Ekspertów. Oceniali m.in. poziom naukowy planowanych badań, pionierski charakter projektu, osiągnięcia naukowe kierownika projektu oraz to, w jaki sposób realizacja projektu wpłynie na rozwój dyscypliny naukowej. W drugim etapie zadania zaplanowane przez kierowników projektów oceniali recenzenci zewnętrzni, reprezentujący dziedzinę, której dotyczy recenzowany wniosek lub dziedzinę pokrewną. Ostateczne decyzje o wyborze tych najlepszych spośród doświadczonych naukowców podejmowały Zespoły Ekspertów podczas posiedzeń panelowych.

Wynikiem ich pracy jest lista 59 projektów zakwalifikowanych do finansowania. Ich tematyka jest bardzo różnorodna. Dzięki finansowaniu z NCN przedstawiciele nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce zbadają m.in. strukturę i ruchliwość społeczną w ramach programu panelowego POLPAN 1988–2013 oraz przeprowadzą program międzynarodowych badań porównawczych szkolnictwa wyższego. Naukowcy reprezentujący nauki o życiu będą sprawdzać, jak zmieniają się cechy funkcjonalne sosny zwyczajnej w Europie w kontekście

zmian klimatycznych i procesów ekologicznych oraz badać zależność między nadciśnieniem tętniczym a zaburzeniami krążenia mózgowego. Z kolei przedstawiciele nauk ścisłych i technicznych pochylił się m.in. nad kwantowymi przemianami fazowymi w warstwach magnetycznych, katalizą metalonieorganiczną i grawitacją kwantową.

A jak wyglądają statystyki konkursu? W grupie nauk o życiu sfinansowano niemal 13,5 procent złożonych wniosków, których kierownicy zrealizują badania za kwotę ponad 61 milionów złotych. W grupie Nauk Ścisłych i Technicznych do finansowania zakwalifikowano 11,9 procent złożonych wniosków, opiewających na kwotę ponad 62,5 miliona złotych. Najmniej projektów zostanie sfinansowanych w grupie Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, bo tylko 7 spośród 73 złożonych wniosków (9,6 procent). Realizujący je naukowcy otrzymają finansowanie w wysokości ponad 14 milionów złotych. Średnia suma przyznana na jeden wniosek to niemal 2,4 miliona złotych.

Statystyki konkursu dla doświadczonych naukowców ogłoszonego 15 czerwca 2011 r.

Grupa nauk	Nauki Humanistyczne, Społeczne i o Sztuce	Nauki o Życiu	Nauki Ścisłe i Techniczne	Ogółem
wnioski złożone	73	171	244	488
wnioski zakwalifikowane	7	23	29	59
suma finansowania	14 132 462	60 456 999	62 569 400	137 158 861
średnie finansowanie	2 018 923	2 628 565	2 157 566	2 324 726,5
średni współczynnik sukcesu	9,6	13,5	11,9	12,1

Źródło: opracowanie własne

Największą liczbę grantów otrzymali naukowcy reprezentujący Uniwersytet Warszawski (8), Uniwersytet Jagielloński (7) oraz Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie (4). Badacze z UW zrealizują projekty opiewające na kwotę ponad 18 milionów złotych, reprezentujący UJ otrzymają około 16,6 miliona złotych, zaś uczeni z AGH wykorzystają niemal 8 milionów złotych. Kolejne miejsca w pierwszej piątce zajęły Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, którego profesorowie zrealizują 3 projekty na kwotę 7 milionów złotych oraz Uniwersytet Wrocławski, który przy identycznej liczbie projektów otrzyma nieco ponad 6 milionów złotych na sfinansowanie badań prowadzonych przez swoich najbardziej doświadczonych badaczy.

Nabór wniosków w kolejnym konkursie MAESTRO, ogłoszonym w grudniu 2011 r., został zamknięty kilka dni temu. W tej edycji do NCN wpłynęło 267 wniosków w wersji elektronicznej, wciąż sphywają wersje papierowe. Złożone wnioski będą oceniane dwuetapowo, podobnie jak w pozostałych konkursach NCN, zaś wyniki będą znane za około sześć miesięcy.